

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Y. I. K.**, , zastoupená advokátem Mgr. Romanem Klimusem, Vídeňská 188/119d, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Z.Z. o. K.**, zastoupen advokátem Mgr. Romanem Klimusem, Vídeňská 188/119d, Brno, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 16.12.2021, čj. MV-162535-3/SO-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, čj. 6 A 15/2022-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně (podanou společně s jejím manželem a nezletilými dětmi) o udělení státního občanství České republiky. Ministr vnitra následně zamítl rozklad podaný proti uvedenému rozhodnutí. Správní orgány s odkazem na § 13 odst. 2 a § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, uvedly, že žalobkyně ohrožuje bezpečnost státu.

[2] Žalobkyně se bránila proti rozhodnutí ministra vnitra žalobou u městského soudu. Ten ji však odmítl s odůvodněním, že toto rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Stěžovatelka předpokládala, že městský soud řádně projedná její žalobu. Soud by po výsledku stěžovatelky na jednání nepochybně dospěl k závěru, že zde nejsou tvrzené důvody pro zamítnutí žádosti o udělení státního občanství. Stěžovatelka pokládá § 26 zákona o státním občanství, který vylučuje napadené rozhodnutí žalovaného ze soudního

přezkumu, za diskriminační. Výluka brání ochraně subjektivních veřejnoprávních práv stěžovatelky, současně znemožňuje kontrolu orgánů veřejné moci.

[4] Podle stěžovatelky se výluka ze soudního přezkumu nemůže týkat celého zamítavého rozhodnutí, ale pouze té části, kde je stěžovatelka označena za bezpečnostní hrozbu pro stát, tedy části, na jejímž utajení je veřejný zájem. Městský soud nesprávně vyložil § 26 zákona o státním občanství.

[5] Žalovaný ve vyjádření připomněl, že Ústavní soud zamítl návrh na zrušení § 26 zákona o státním občanství. Městský soud nemohl konat jinak než žalobu pro její nepřipustnost odmítnout.

[6] Osoba zúčastněná na řízení (tj. manžel stěžovatelky) se ztotožnila s kasační stížností. Dodala, že zásadně nesouhlasí s tím, že stěžovatelka ohrožuje bezpečnost státu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] K žádosti o udělení státního občanství České republiky, kterou podal žadatel starší 15 let, si ministerstvo vyžádá stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky; tato stanoviska se nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Vyjde-li v řízení na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí se pouze uvede, že žádost byla zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství).

[9] Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství České republiky podle § 22 odst. 3 je vyloučeno z přezkoumání soudem (§ 26 zákona o státním občanství).

[10] NSS uvádí, že obecně je zaručen soudní přezkum správního rozhodnutí. Zde posuzovaná situace ovšem představuje výjimku z tohoto pravidla, kterou Ústavní soud posvětil (nálesem ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16, Ústavní soud potvrdil ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství, nálesem ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 39/17, pak ústavnost § 26 shodného zákona). NSS proto nemůže přisvědčit námitce stěžovatelky, že ustanovení § 26 zákona o státním občanství je diskriminační.

[11] Městský soud postupoval v souladu s § 26 zákona o státním občanství a stěžovatelčinu žalobu odmítl. Uvedené ustanovení mu jinou možnost nenabízelo. Na věci by nic nemohl změnit ani výslech stěžovatelky u jednání. Bylo proto v pořádku, že městský soud rozhodl o žalobě bez jednání. Ostatně platí, že nerozhoduje-li soud ve věci samé, ale návrh odmítá či řízení zastavuje, není třeba jednání nařizovat (viz § 51 odst. 1 s. ř. s. či např. rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2022, čj. 7 As 320/2021-58, bod 26).

[12] Stěžovatelka v poslední námitce poukazovala na komentář z roku 2019 od Huga Körbla (nakladatelství C. H. Beck) k § 26 zákona o státním občanství. V něm autor uvedl: „V současné době tedy byla shledána ústavnost absence odůvodnění v případě, kdy je žádost zamítnuta s poukazem na bezpečnostní hrozbu žadatele. **Stále však nebyla posuzována případná**

pokračování

*ústavnost zákonného vyloučení soudního přezkumu u žádosti zamítnuté s poukazem na existenci bezpečnostní hrozby žadatele pro stát. Lze se přiklonit k tomu, že takováto případná ústavní stížnost již bude mít větší šanci na úspěch. Minimálně v tom směru, že i kdyby bylo shledáno, že i zde jsou legitimní zájmy pro vyloučení soudního přezkumu, nemůže se vyloučení ze soudního přezkumu týkat celého zamítavého rozhodnutí, jak uvádí výslovné znění § 26 Zákona, ale toliko té části, kde je shledávána bezpečnostní hrozba žadatele pro stát.“ (důraz přidal NSS) To však již neplatí. Jak NSS uvedl výše, Ústavní soud nálezem sp. zn. Pl. ÚS 39/17 zamítl návrh na zrušení § 26 zákona o státním občanství a shledal jeho ústavnost. Ve své pozdější judikatuře rovněž uvedl, že „za situace, kdy Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 39/17 dovedl ústavní konformitu této soudní výluky, **neměly správní soudy v intencích čl. 95 odst. 1 Ústavy jinou možnost než správní žalobu stěžovatele odmítnout, resp. zamítnout jeho následnou kasační stížnost.** Z ústavněprávního hlediska jim proto nelze nic vytknout a k tvrzenému porušení čl. 36 odst. 1 nebo 2 Listiny tedy nedošlo“ (nález ze dne 29. 9. 2020, sp. zn. III. ÚS 22/20; důraz opět přidal NSS).*

[13] Stěžovatelčiny námitky nejsou důvodné, NSS proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly náklady vymykající se z jeho běžné činnosti. Osoba zúčastněná na řízení by měla právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem (§ 60 odst. 5 s. ř. s.), to ale v této věci nenastalo.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2023

Ondřej Mrákota
předseda senát